

Salámová metoda

Odebrání celého salámu je snadno patrné, odebrání jediného tenkého plátku působí zanedbatelně. Rozsáhlá změna se proto prosazuje po krocích, z nichž žádný sám o sobě nevyvolá odpor odpovídající konečnému výsledku.

Salámová metoda je strategie dosažení větší změny prostřednictvím série relativně malých kroků, z nichž každý samostatně zůstává pod hranicí, při níž by pravděpodobně vyvolal výrazný odpor.

Pět kroků, kterými to probíhá

- Cíl, který by najednou neprošel.**
Jednorázová změna by vyvolala výrazný odpor.
- Prosadí se relativně malý krok.**
Sám o sobě není dost závažný na velkou reakci.
- Nový stav se stane výchozím bodem.**
Poměřuje se s ním, ne s původním stavem.
- Následuje další, opět malá změna.**
Spor se vede o rozdíl vůči včerejšku, ne začátku.
- Opakováním vznikne konečný stav.**
Takový, který by najednou mohl být obtížně přijatelný.

ODKUD SE TO JMÉNO VZALO

Označení „szalámitaktika“ je spojeno s Mátyásem Rákosim a převzetím moci v Maďarsku po roce 1945. Vítěz voleb, malorolnická strana, byl nucen vylučovat členy označené za reakční. Komunisté tomu podle Rákosiho říkali „Salami Tactics“ — protivníky odřezávali po plátcích. Do roku 1949 bylo Maďarsko státem sovětského typu.

Mátyás Rákosi, první generální tajemník MDP. · Neznámý fotograf (1945–1948), volné dílo (Maďarsko)

Šest podob, které to bere

Odstraňování opozice po částech

Nejdřív ta část, proti jejímuž odstranění ostatní neprotestují. Pak přijde na řadu další.

Postupné zpřísňování

Snižuje se limit, zvyšuje sankce, přidávají povinnosti — vždy jako úprava existujícího pravidla.

Dočasné opatření a normalizace

Mimořádné projde snáz. Pak se prodlužuje, mění na trvalé, rozšiřuje.

Rozšiřování pravomoci

Zavede se pro úzký účel. Pozdější změny rozšiřují okruh osob, situací i dobu trvání.

Vytváření precedentu

Napoprvé se spor vede o to, zda smí být princip použit. Podruhé už jen o to, jak široce.

Vytváření faktického stavu

Sérií kroků vznikne skutečnost, jejíž zvrácení stojí víc než smíření.

42 tisíc

právních předpisů platilo k roku 2026 na území ČR. Roční přírůstek kolem 200 až 300.

Schellingovo dítě ve vodě

Bez ostré hranice není okamžik k zásahu

Dítě smí do vody. Nejdřív ponoří chodidla, pak stojí v mělčině, potom jde hlouběji. Rodič musí pokaždé znovu rozhodovat, zda už je důvod zasáhnout. Stejně lze podle Schellinga stupňovat i vojenský zásah.

Spor se při každém kroku vede o rozdíl oproti aktuálnímu stavu. Rozdíl mezi původním a konečným stavem přitom může být zásadní.

Co bylo dřív — a co platí teď

OBLAST ● **Majetek a podnikání** 2× O čem rozhoduje vlastník ● **Soukromí a data** 2× Co o člověku stát ví ● **Finanční anonymita** 2× Peníze bez jména

Kotel 1. či 2. emisní třídy směl topit dál.

Od 1. 9. 2024 se v domácnostech nesmí provozovat.

V objektu smí zůstat. Jen ne v provozu.

O otevírací době ve svátek rozhodoval majitel.

Zákon č. 223/2016 Sb. zavírá prodejny nad 200 m².

Účinné od 1. 10. 2016, s řadou výjimek.

OSVČ vyřídila daně korespondenčně.

Od 1. 1. 2023 schránka ze zákona, podání elektronicky.

U formulářových podání je pak elektronická forma povinná.

Operátoři nemuseli metadata plošně uchovávat.

Data retention: 6 měsíců pro všechny zákazníky.

Provozní a lokalizační údaje, přístupné vymezeným orgánům.

Vkladní knížka patřila tomu, kdo ji držel.

Anonymní vkladové vztahy zrušeny k 31. 12. 2002.

Vklad přestal být oddělitelný od evidované identity.

Stát neměl přehled, kdo kde má účet.

Zákon č. 300/2016 Sb. zřídil Centrální evidenci účtů.

Vede ji ČNB, oprávněné orgány se dotazují automatizovaně.

Rychlostní limity: odůvodnění se vyměnilo

1979 — kvůli spotřebě paliva

Vyhláška č. 70/1979 Sb. zavedla 90 km/h mimo obec a 110 km/h na dálnici. Bylo to za druhé ropné krize; obecný limit pro osobní auta do té doby neplatil.

Dnes — kvůli bezpečnosti

Krize pominula, princip plošného limitu zůstal. Hodnoty se dál měnily a limity se dnes vysvětlují bezpečností provozu. Debata už není o tom, zda regulovat, ale o jaké hodnoty.

Kdy o salámovou metodu nejde

Postupnost sama nestačí

Rozhoduje, že malý krok pomáhá překonat odpor, kterému by větší čelil.

Kluzký svah je předpověď, ne postup

Argument o budoucím vývoji, ne způsob jednání.

Zachované dočasné opatření nic nedokazuje

Mohly se změnit okolnosti. Rozhoduje historický kontext případu.

